

Celem mojej rozprawy doktorskiej jest stworzenie szczegółowego opisu i analizy Ukraińskiego Komitetu Centralnego (UKC), jedynej legalnej organizacji, która reprezentowała społeczeństwo ukraińskie na terytorium Polski okupowanej przez Niemców w Generalnym Gubernatorstwie od 1940 do 1945 r. Głównym powodem, dla którego podjąłem ten temat była historyczna luka i brak głębokiej, fundamentalnej monografii dotyczącej tej organizacji, jej działalności i pracy podczas drugiej wojny światowej. Brak monografii nie oznacza jednak, że wschodni czy zachodni fachowcy nie omawiali zagadnień związanych z Komitetem Centralnym. Ryszard Torzecki, poważany i znany polski historyk, badacz tematów polsko-ukraińskich, zawarł w kilku swoich monografiach i artykułach temat Komitetu Centralnego. Amerykański historyk John A. Armstrong w publikacjach dotyczących ukraińskiego ruchu nacjonalistycznego, wspominał o wczesnym okresie UKC w ramach nacjonalizmu i ruchu narodowego. Ukraińscy historycy Oleh Shabluj, Włodzimierz Wiatrowycz oraz Ihor Iljuszyn starali się poruszać i omawiać zagadnienia związane z Komitetem Centralnym i jego celami albo przez badanie przewodniczącego Komitetu Włodziera Kubijowicza lub przez analizę regionalnej pracy poszczególnych placówek podlegających władzą UKC w okresie wojennym. Niemieccy historycy Frank Golczewski i Frank Grelka w swoich badaniach i pracach również omówili w podobny sposób do historyków ukraińskich temat Komitetu Centralnego.

Główne cele mojego projektu:

- stworzyć analityczną pracę na temat Ukraińskiego Komitetu Centralnego poprzez głęboką analizę związków tej grupy, jego członków i ich działalności z trzema czołowymi etnicznymi grupami na terytorium Polski okupowanej przez Niemców,
- zidentyfikować i wykorzystać różne źródła związane z tematem UKC, czyli zaprezentować Ukraiński Komitet Centralny bardziej szczegółowo i od innej strony niż historiografia do tej pory prezentuje.

Mój projekt zostanie zrealizowany w Harvard Ukrainian Research Institute, jednym z najbardziej renomowanych ośrodków badawczych tematów ukraińskich. Odbywając tam swój pobyt naukowy będę miał swobodny dostęp do bogatych zasobów i źródeł w całej sieci bibliotek Harvard University, co pozwoli na wzbogacenie mojego projektu literaturą niemiecko- i ukraińsko-języczną. Będę miał również dostęp do archiwalnej kolekcji Mykoły Lebedzia, dzięki której zamierzam ocenić działalność UKC z punktu widzenia innej nacjonalistycznej grupy Ukraińców oraz zweryfikować czy między tymi organizacjami zawiązały się jakiegokolwiek stosunki. Ponadto będę miał możliwość podzielenia się moimi wnioskami z innymi badaczami (fellows) i specjalistami z uniwersytetu tj.: Roman Szporluk czy Terry Martin.

Obecne efekty moich badań potwierdzają, że:

- UKC było grupą, która działała na dwóch równoległych torach. Oficjalnie była podległa i lojalna władzom okupacyjnym, ale poprzez otrzymane przywileje dążyła do odbudowania ukraińskiej tożsamości opartej na religii i oświacie na terenach wschodniej i południowo-wschodniej Polski.
- UKC było nie tylko organizacją społeczną i bratniej pomocy, ale także jednostką o charakterze politycznym, która podjęła kroki stworzenia nowego, powojennego państwa ukraińskiego.
- Retoryka kluczowych członków i przywódców Komitetu był jawnie nacjonalistyczna, naśladująca niemiecki anty-polski lub anty-żydowski ton, za każdym razem kiedy korzyści z takiego działania były widoczne dla Ukraińców.